

Juridisch commentaar bij de brief van CJO

In reactie op de brief van de PKN schreef het CJO onder meer:

"U zegt dat de 'afscheidingsbarrière' strijdig is met het internationaal recht en roept Israël op zich te houden aan de verschillende uitspraken van internationale gerechtshoven. Er bestaat inderdaad een advies van het Internationale Hof van Justitie die de loop van de muur illegaal acht, maar dit is, zoals u die het internationaal recht aanroep moet weten, nimmer bevestigd door de VN Veiligheidsraad. Pas als dit gebeurt, is het advies van het Internationale Hof bindend en is de muur formeel illegaal."

Snijdt deze kritiek van het CJO hout? Nee. Het CJO verloochent de werkelijke bron van het recht. Het gaat helemaal niet om het in formele zin niet-bindende karakter van de uitspraak van het Internationaal Gerechtshof (ICJ) dd. 9 juli 2004. Die uitspraak kun je beschouwen als een prominente verwijzing naar het geldende internationale recht, waarbij de uitspraak zelf niet de bron van het recht is.

De bron van Israël's internationale verplichtingen is het objectief bindend recht waarnaar het ICJ in de uitspraak verwijst: het Vierde Geneefse Verdrag dat voor Israël *bindend* recht is, alsmede de voor Israël bindende mensenrechtenverdragen welke in de uitspraak worden genoemd. De verplichtingen die voor Israël als verdragspartij uit die verdragen voortvloeien zijn primair van belang voor de vraag van de rechtsgeldigheid van de afscheidingsbarrière.

De stelling van het CJO dat een advies van het ICJ pas bindend wordt na "bevestiging" door de VN-Veiligheidsraad, is juridisch gezien incorrect. Binnen de VN-rechtsorde is daar helemaal niet in voorzien. De afscheidingsbarrière wordt niet "formeel illegaal" wanneer de Veiligheidsraad de uitspraak van het ICJ bevestigt, laat staan dat de barrière legaal zou zijn totdat de Veiligheidsraad de ICJ-uitspraak bevestigt. De afscheidingsbarrière *is illegaal op basis van* voor Israël bindend verdragsrecht en gewoonterecht waarnaar het ICJ verwijst in de uitspraak van 9 juli 2004 en ook de Algemene Vergadering in de resolutie van 20 juli 2004, aangenomen met 150 stemmen tegen 6.

Het is ook opvallend dat de CJO-brief totaal voorbij gaat aan het feit dat de afscheidingsbarrière niet alleen in "de Westelijke Jordaanoever" is/wordt gebouwd door Israël, maar ook, en met name, in door Israël bezet Oost-Jeruzalem. Bovendien miskent de brief de realiteit van het traject van de afscheidingsbarrière, welke bijna volledig ten oosten van de Groene Lijn, dus buiten internationaal erkend Israëliësch grondgebied, loopt.

Tenslotte is de opmerking in de CJO-brief dat "house demolitions" niet door het internationale recht worden geregeld een grove miskenning van het internationale recht, met name het internationaal humanitair recht zoals vervat in het Vierde Geneefse Verdrag en uitdrukkelijk op Israël en het traject van de afscheidingsbarrière van toepassing verklaard door het Internationaal Gerechtshof in de uitspraak van 9 juli 2004. Die "house demolitions" vinden plaats in gebied dat door alle betrokken VN-organen, inclusief de Algemene Vergadering, de Veiligheidsraad en het Internationaal Gerechtshof, is bestempeld als door Israël bezet Palestijns grondgebied.